

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-6 szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felajánlások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felkötő szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1907.

XXXVI. évfolyam. 57. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hónapra ———— 2 .
— Egyes szám: ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Axonkivül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünneppnapok kivételével
mindentegnap délután 5 órakor.

Szombat, március 9

Apponyi javaslata.

Nagybecskerek, március 9.

Mig az egész parlament helyeséssel fogadta a kultuszminiszternek a tanítók fizetésrendezésére vonatkozó javaslatait, a román püspökök jónak látták külön memorandumban a javaslat megváltoztatását kéri.

De lássuk a románok „sérelemit”. Mindenekelőtt azon ütköznek meg, hogy az iskolafentartó felekezetek hatóságaitól nem kértek előzetes véleményt a javaslatokról. A tanítók fizetésének tervezett felemelését túlnagy ugrásnak tartja a memorandum, mert ez felülmúlja az iskolafentartók anyagi képességét. Ugyanez áll a segédtanítókra nézve. Az ötéves korpótlékot 100 koronában kelene megállapítani. A felekezeti tanítónak a magyar nyelv tanítására irányuló minősítése tekintetében a felügyelő hatóságnak oly hatásköre van, melyre semmiképp sem lehet illetékes. A felekezeti hatóságoknak amaz autonóm jogát, hogy állami ellenőrzéssel tantervét és tankönyveit maga állapíthatja meg, a javaslat 20. §-a mélyen sérti. A 21. §. viszont a tanító választására és végleges alkalmazására vonatkozó autonóm jogokat sérti. A tanítók alkalmazására megszabott terminusok tartathatatlannak. A javaslat fegyelmi intézkedései a felekezetek polgári jogait lényegesen korlátozza, sőt megsemmisíti. Minthogy államellenes cselekmények amugy is büntetendő cselekmények, elég ha ezeket a független bíróságok elé utalják, a tanítók fegyelmi hatóságai tehát csak az illetékes bíróság ítéletei alapján döntenek ilyen ügyekben, különben a napi politika szenvedelmét rászabadítják az iskolára. Igazságtalan és méltatlan végül a javaslat 26. §-a, mely a tanító hanyagságáért és mulasztásáért az egyház-

községet sújtja. Mindezek alapján a román egyház azt kéri, hogy a javaslatokat vegyék le a napirendről és dolgozzák át az érdekelte felekezeti egyházhatóságok meghallgatása után; ha pedig ezt nem lehet megtenni, módosítsassanak a javaslat sérelmes intézkedései.

Az az udvarias, de határozott válasz, melyben Apponyi gróf az előtte megjelent püspököknek felelt, a magyar közvéleménynek is válasza:

A javaslaton lehet esetleg változtatni, de azokat az intézkedéseket, amelyek az állami szempontok megvédésére feltétlenül szükségesek, lényegesen módosítani nem lehet, nem szabad. Ebben egyetért a kultuszminiszterrel az országban minden igazságosan gondolkodó ember, s hogy ezekből a javaslatokból törvény legyen, ezt semmiféle memorandum vagy „bizalmas eszmecsere” meg nem változtathatja. Erős küzdelem lesz a képviselőházban, mert hiszen nemcsak a románok, de a szerb és tót nemzetiségi képviselők, sőt a szászok is ellenzik a javaslatot, de az iránt nem lehet kétség, hogy a többség teljesíteni fogja a magyar állam és a magyar nyelv iránti kötelességét.

Délvidéki képviselők értekezlete. Fővárosi levelezőnk jelenti: Az Országos Kaszinóban tegnap este értekezlet volt, amelyet Baross János országgyűlési képviselő hívott egybe. Az értekezleten, amelyen Apponyi Albert gróf közoktatásiügyi miniszter is megjelent, számos délvidéki képviselő vett részt, többek közt jelen voltak: Szivák, Várady, Steiner, Burdai, Szilassy, Hódy, Pascha, Laehne, Weisz, Kardos, Telbisz, Heinrich, Dániel és Philip képviselők. A konferencia gazdasági és adminisztratív kérdésekkel foglalkozott, amelyek különösen a délmagyarországi nemzetiségi vidékeket érdeklik. Az értekezlet határozatait a kormányának előterjesztik.

Torontál vármegye selyemtenyészése.

— Az országos selyemtenyészési főfelügyelő jelentése. —

(Vége.)

Nagykiskinda városban a selyemtenyészők száma 101-ről 40-re csökkent az idén. Az átlagos kereset ellenben 26 koronáról 29 koronára emelkedett. Négy tenyésztő egyáltalán nem hozott beváltásra gubót, mert hernyóik elpusztultak. Ennek azonban csak önmaguk az okai, mert az idei kedvezőtlen hideg időjárás alatt bizonyára hiányosan kezelték a hernyókat. Igaz, hogy a rossz idő is káros hatással volt a selyemtenyészésre, de viszont állítjuk, hogy a tenyésztési szabályok pontos betartása mellett még ilyen körülmények között is jó eredményt lehet elérni. Példa erre, hogy itt is volt olyan tenyésztő, aki egymaga 101 korona 40 fillér ára gubót hozott beváltásra. Az illető Mayer Katalin napszámosnő. Alkalmazkodjanak tehát jövőre mindenképpen az adott utasításokhoz és a siker nem fog elmaradni. A tenyésztők nagyarányú csökkenésének oka a kivándorlás és az, hogy a gyárakban talál foglalkozást a szegény nép. Az igaz, hogy városokban a munkaadó különféle irányban igénybe van véve, de vannak minden családnál olyanok, akik nehezebb munkára nem képesek, ezek nagyon helyesen teszik, ha selyemtenyészéssel foglalkoznak és egyébként nem érvényesíthető munkaejüket ilyen módon értékesítik. Itt a meglévő szederfaállomány mellett közel 200 család jó sikerrel űzhetné a selyemtenyészést. Éppen azért melegen kérjük a városi hatóságot, sziveskedjék buzdítani a szegény népet ezen hasznos kereseti ág űzésére. E mellett kérjük a szederfaállomány növelésére is kiterjeszteni figyelmét. Ha már a főbb utcákban diszfákat tiltat a város, legalább a szegényebb nép lakta külvárosi utcákat és tereket tartsák fenn a szederfák számára, mert a selyemtenyészés annál jövedelmezőbb, minél közelebb jut a termelő a hernyók táplálására szükséges szederfalombhoz. Sok szegény embert itt éppen az tart vissza a selyemtenyészéstől, hogy igen messze kell elfutni a szederfalevelért, mivel a város belterületén alig van szederfa, az epreskertben levő fáktól pedig elkergetik a tenyésztőket a kertészek, akik drága pénzen bérlik az epreskertet és természetesen nem hagyják a lombeszedők által letaposni veteményeiket. Nagyon kérjük a városi hatóságot, hogy semmi szín alatt ne adják többé bérbe az

A „TORONTÁL” tárcája.

Petőfi Szabadszálláson.

A március 9-iki Petőfi-estély alkalmából közli Hegedűs János.
(A „Torontál” eredeti tárcája.)

Félve nyulok a tollhoz, ha vajjon amit írok, kiállja-e a kritikát. De hát oly nagy alakról lévén szó, mint Petőfi, nem árt, ha mindazt összehordjuk Pantheonához, amit csak tudunk.

Messze távol maradtam a kortól, melyben ő élt, de a véletlen oly családból engedett származni, mely Petőfi szüleihez s magához a költőhöz is nagyon közel állott. Így amit leírok, családi szájhagyomány után írom.

Összevetve Petőfi életrőirnak műveiben elmondottakat azzal, amit én szájhagyomány u jác tudok: a kettő közötti eltérés megvilágításának a célja adja kezembe most a tollat, éppen azon alkalomból, hogy közibéük a nagy költő életrönetének egyik legjelesebb írója érkezik.

Sokat törtem azon is a fejemet, hogy miként lehet az, hogy ami nekem feltűnt, nem tűnt az fel azoknak, akiknél én a leirandókat hallottam. Avagy ha nekik is feltűnt, miért nem siettek azokat napfényre hozni azon többi apró, intím

esetekkel együtt, melyeket azok még jobban, sőt közvetlenül tudtak. Így, hogy neveket említsek, Ujlaky István, az egykori első latin tanítója, Bankó Károly, a lelki-teszt jó barát, Kovács Zsigmond és Antal nagybátyaim, az anyám, sőt maga Petőfi István sem.

Petrovics István (anyai ágoni nagybátyám, Kovács Antal állítása szerint) 1813-ix évben kerül Szabadszállásra székálló legénynek, anyai nagypapam tasi Kovács Péter székálló bérlőhöz.

Nagypapám előkelő gazdag birtokosa volt az időben Szabadszállásán. Mint ilyen birta a „birtok kerület”-től a huszársági jogot is bérben. Ő maga azonban, mint aféle magyar nemes, székálló legényt tartott Petrovics Istvánt szegődötté magához.

Anyám, Kovács Zsigmond és Kovács Antal nagybátyám, de különösen (nagyénám, Kovács Zsuzsanna férje) Ujlaki István (később, az én időmben gerjenti ev. ref. lelkész) egybehangzó elbeszélések szerint Petrovics István annyira meggyerte nagypapám rokonszenvét, hogy ez huszársági jogát már a másik esztendőben, tehát 1814-ben átengedte a „szinbecsületés” székálló legényének, Petrovicsnak.

Petrovics nemcsak a tasi Kovács-család előtt állott ily becsben, de az egész városban is, kivéve egy pár gögősebb atyafit, akik a „jött-ment” tótot

sehogy sem akarták szivelni. Ezek között elől járt az akkori ev. ref. pap, Nagy Károly uram. Talán ettől az időtől kezdődik az az antagonizmus a ref. papnak, mely azután a híres követválasztáson élesedett ki.

Igy kezdődött Petrovics élete Szabadszálláson. Munkás, szorgalmas ember lévén, a székállás mellett más bérletekkel is foglalkozott, miáltal a kunkertületben neve és egyénisége ismertté lett s mindenféle közkedveltségnek örvendett s ráadásul tekintélyes pénzes ember hírében is állott.

Ily vagyoni viszonyok között nősült meg. Házassága után már földbérlettel is foglalkozik.

Kiskörökre költözésével nem szakította meg szabadszállási összeköttetéseit; annyira nem, hogy ő maga mint kereskedő szellemű ember sok felé jön, megy és bérel, Szabadszállására mindig visszavisszatér. Sőt mikor nagypapám halála után nagypapám másodsor ment férjhez, Csaplár Sándorhoz, ennek a város alatti tanyáját is kibérelte, amelyet mindaddig bérben is tartott, míg a Salkóczi (Salkovics)-ért fizetett nagy összegek miatt tönkre nem ment. Ezen perekben már nagybátyám, Kovács Zsigmond, a későbbi utolsó (jász) kunkertületi főjegyző is ellene dolgozott.

Igy érthető tehát meg az, hogy 1827-ben bár az öreg Petrovics nem lakik Szabadszálláson,

ÚJDONSÁGOK ÉRKEZTEK női konfekciókban,
mint: raglanok, gallérok, női kabátok és spencerek igen dus választékban és kitűnő
minőségben, ugyszintén férfi- és fiuruhákban, mint: paletók, felöltők, öltönyök,
vadász kabátok, divatos mellények és nadrágok **KOVÁCS GEDEONNÁL.**

(262-71)

epreskertet, mert a városnak sokkal fontosabb érdeke az, ha mindinkább több szegény család jut tisztességes keresethez, a selyemtenyésztés révén. A fiatal szederfák beható gondozását és ápolását, valamint a lomboszedés ellenőrzését is szíves figyelmébe ajánljuk.

Pancsova városban 1906. évben közterületeken és közutak mellett 5764 drb lomboszedésre nem alkalmas és 1941 drb lomboszedésre alkalmas szederfa volt. A szokásos csonkítás után 1920 drb lomboszedésre alkalmas szederfa áll rendelkezésre a selyemtenyésztőknek. Jutott egy selyemtenyésztőre átlag 17 fa. A magántulajdonban lévő szederfákon kívül a fenti szederfáknak köszönhetően, hogy 111 selyemtenyésztő 2541 kgr. gubót termelt és 3884 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 34 korona volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 115 koronára rugott. A selyemtenyésztés megkezdése óta 114 621 kor. fizettünk ki a városban.

Szederfaállománya: Az országos selyemtenyésztési felügyelőség kiosztott részint a városnak, részint a városban lakó magánfeleknek 1906-ban 2000 drb 2-3 éves szederfacsemétét. Működése óta pedig kiosztott a városban 100 drb kiültetésre alkalmas szederfát; 32 780 drb 2-3 éves szederfacsemétét.

Kiültettek közterekre és közutak mellé 800 drb. másnemű fát, dacára annak, hogy fentebb kimutattuk, milyen nagy mértékben veszi hasznát a szegény ember a szederfának. Elhelyezhető volna még a városban részben új ültetés, részben pedig pótlás gyanánt utcákon, tereken 2000 drb. szederfa. Továbbá a Révaufalu felé vezető állami ut mentén 1000 drb. és a Dolova, Crepája, Franzfeld és Torontálalmás felé vezető törvényhatósági ut mentén 3200 drb. szederfa. Ez évben tönkrement 153 drb. öreg szederfa. Faiskola nincs.

Pancsova városban a selyemtenyésztők száma 160-ról 111-re, az átlagos kereset pedig 38 koronáról 34 koronára apadt. Legmagasabb keresete 115 korona 36 fillér, az idén is Miskovics Krisztinának volt. Három tenyésztőnek gubói a bekötéskor beállott esős időben elpusztultak. Jövőre tartásuk be a selyemtenyésztési felügyelő által adott utasításokat, akkor elérhetik legalább is azon eredményt, mit az átlagos kereset kitett. A tenyésztők apadásának oka az, hogy a múlt évben tartott mezőgazdasági és iparkiallítás miatt, az utcákon a szederfák lomboszedését megtiltották és attól félték, hogy ez az idén ismétlődni fog. Szabad legyen a városi hatóságot arra felkérni, hogy szíveskedjék évenként szaporítani a város szederfaállományát. Az idén egyetlen szederfát sem iltettek ki, noha a Révaufalu-utcában 153 drb. öreg szederfát kivágtak és ezzel a selyemtenyésztés fejlődése évekre vissza van vetve. A város belterületén 2000 drb szederfának van helye. A Dolova, Crepája, Franzfeld és Torontálalmás felé vezető utra pedig 3200 szederfa szükséges. Kérjük, hogy a külvárosok mellékutcait, ahol a szegényebb nép lakik, csak szederfával szíveskedjenek beültetni, hogy a tenyésztők közelben juthassanak a lombhoz. Az időt, mikor a fák tisztogatását elrendeli a hatóság, szíveskedjék a helybeni selyemtenyésztési felügyelő tudomására hozni, hogy ő is jelen lehet ezen munkálatoknál és segéd-

kezzen a felügyeletre. A hatóság szívességének és bölcs intézkedésének köszönhető, hogy a selyemtenyésztés a városban évtizedek óta virágzik. Nagy köszönettel tartozunk, hogy nagyobb kiterjedésű szederkerteket létesítettek. Értésüléstünk szerint azonban a szederfák el vannak hanyagolva. Kérjük a hatóságot, szíveskedjék az erre hivatott közegeket utasítani, hogy a fákat tartsák rendbe. Hálás meleg köszönettel adózunk a városi hatóságnak azért, hogy kegyes volt faiskola céljára ingyen 10 évi használatra, az országos selyemtenyésztési felügyelőségnek, 4750 öi területet átengedni. A faiskolát mi tartjuk fenn. Eddig teljesen ingyen kiosztottunk 16 443 kiültetésre alkalmas szederfát. Ez idő szerint 26 714 átiskolázott csemete van a faiskolában. Végül megemlítjük a városban lévő gubóraktárt és selyemfondót, illetőleg a következőket: a selyemtenyésztőknek a gubóért eddig 114 621 koronát fizettünk ki. A gubóraktárban és felügyelőségnek, munkásoknak, illetve tisztviselőknek, kereskedőknek és iparosoknak 1906. évben 15 040 koronát, a gubóraktár fennállása óta pedig 343 528 koronát fizettünk ki. A selyemfondónál alkalmazott tisztviselőknek és munkásoknak, kereskedőknek és iparosoknak 1906. évben 101 000 korona, a fondó fennállása óta pedig 1 680 349 korona lett kifizetve. Az összeresett tehát, melyet az országos selyemtenyésztési felügyelőség működése óta nyújtott, 2 138 498 koronára rug. Örömmel jegyezzük meg ezen adatok kapcsán, hogy 1906. évben magából a városból a fondóban 200 munkásból, a gubóraktárban 40 munkásból dolgozott, akik közül az előbbiek 58 954 korona, az utóbbiak pedig 8142 korona keresethez jutottak.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nappal reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig reggeli részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége nyitva minden nap délután 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapon délután 2 órától este 10 óráig.

Március 10. Vörös-kereszt közgyűlése.
Március 11. Közig. bizottság ülése.
Március 12. Megyei közp. vál. ülése.
Március 17. Közművelődési egyesület közgyűlése.
Március 18. Városi közgyűlés.

Kitüntetett kanonokok. Mint Temesvárról jelentik, Dessewffy Sándor megyés püspök oldal-kanonoka: Wittenberger Antal apát-kanonok és Pacha Ágost püspöki titkár, tb. kanonok és pápai kamarás ismét nagy kitüntetésben részesültek. A pápa ugyanis „Pro ecclesia et pontifice” rendjellel tüntette ki a csanádi egyházmegye e két érdemes kanonokát. A kitüntetésről a pápa államtitkárja, Mery de Val sajtókező átiratában

értesítette az új rendelkezéseket, akiket ez alkalomból számosan üdvözöltek.

A Petőfi-estély. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület mai Petőfi-estélyének illusztris előadója, dr. Ferenczi Zoltán egyet. tanár, a Kisfaludy- és Petőfi-társaság tagja, tegnap este érkezett Nagybecskerekre s itt az állomáson a kultur-egyesület vezetősége fogadta. Az estélyen, amely iránt városszerző rendkívüli az érdeklődés, Ferenczi tudvalevőleg, Petőfiről tart előadást, ami most nemcsak a márciusi nagy napok emlékezte miatt aktuális, de a budapesti Petőfi-ház es ereklyemúzeum dolgában megindult országos mozgalom miatt is. Ferenczi előadását stilszerűen kiegészíti a nagybecskereki filharmóniai egyesület közreműködése több Petőfi-dal előadásával és Jeszenszky Jolán kisasszony szavalata, amelyről több Petőfi-verset fog előadni. Az estély a nagybecskereki kaszinó szíveségéből a kaszinótársulat helyiségében lesz s este 8 órakor kezdődik. Az előadás után a kultúregyesület vacsorát rendez Ferenczi tiszteletére, amelyet tánc követ.

Iparhatóság ülés. Nagybecskerek város tanácsa, mint iparhatóság ma délelőtt Strosz Béla főjegyző elnöklésével ülést tartott, amelyen a következőknek adott iparendélyt: Radics Ev Lázárnak szatócüzletre, Tyoszyty Kosztának vegyeskereskedésre, Balla Bélának gazdasági gépresek eladására, Balog Gézának varrógép és kerékalkatrészek eladására, Gahlen Miklós-nak mázó és szobafestő iparra, Stefanov Györgynek borbélyüzletre, Baranyi Istvánnak fűsüparra, Eleven Józsefnek nyerges- és szíjgyártó iparra, özv. Winkler Adolf-nak fogadó, vendéglő és kávéház üzletre, Habersack Józsefnek mosó- és vasalóüzletre.

Balázi József ünneplése. A nagybecskereki közösi főgimnázium ifjusága József napja alkalmából szép ünneppel adózik közszertetben és tiszteletben álló igazgatójának, Balázi Józsefnek. Az ifjuság Balázi József tiszteletére, ugymint minden évben, az idén is hangversenyt rendez a főgimnázium tornacsarnokában, amelyre szívesen látják egy a szülőket, mint a tanügy barátait. A hangverseny, amelynek kezdete fél 5 órakor délután, műsora a következő:

1. Kersch F.: „Zengjen az ének”. Énekli a főgimnáziumi énekkar. 2. a) Drda: „Látomás”; b) Nachez T.: „Cigánytáncok”. Hegedű szóló. Játssza Kafka Győző VIII. o. t., zongorán kíséri Kiss Gyula V. o. t. 3. Heidelberg A.: „Műkedvelők Dunapentlén”. Szavaltat zongorakísérettel. Előadja Lasztovicza Sándor VI. o. t., kíséri Sárfy Aladár VI. o. t. 4. Strauss: „Bécsi történetek”. Keringő. Játssza a főgimnáziumi zenekar. 5. Köszöntő. Mondja Krumenacker Károly VIII. o. t. 6. Beriot: Hegedű kettős. Játssza Kafka Győző VIII. o. t. és Knopf Sándor V. o. t. 7. Farkas Imre—Farkas Lajos:

felesége ott szülte második gyermekét, Petőfi Istvánt, azon tanyai épületben, melyről jelzém, hogy a hozzátartozó földet nagyanyaméktől bírták bérben. És ez lett magyarázata annak is, hogy igen soká még a múlt század 70-es éveiben is Szabadszállást tartották a költő szülőhelyének.

Petrovics István tehát hozzá volt nőve Szabadszállásához. Ismert élete (1813—1848) 36 esztendeje alatt többet lakott Szabadszállásán, mint bárhol. Egészen 1841-ig, míg Salkóczy miatt tönkre nem ment, mindig állandóan jómódu ember volt, aki a baráti társaságot — amiként azt mostoha nagyapám fia, Csaplár Sándor bátyám beszélé — igen kedvelte. Különös tehát az, hogy a költő életiról arról, hogy Petőfi Szabadszállásán gyakrabban megfordult volna: nem említi, csaknem mindegyik úgy tünteti fel, mint aki csak „Betére Debrecenbe Bolond Istók gyanánt”.

Pedig... egyik nagybátyám, Kovács Antal, aki itt halt meg Nagybecskereken 1903 évben, 83-ik évében s akit itt „az öreg Kovács” vagy „Tóni bácsi” néven ismertek és aki dacára nemes, de a betű iránt ellenszenvvel viseltető ifju létének, az öreg Petrovics székében szintén volt szék-álló inas, Petőfivel sokat játszadozott együtt és sok apró élményeket tudott elmondani gyermek-ségükből.

Bankós Károly bácsi, akihez szintén atyafi-

ság fűzött, még gyermekéveiben Szabadszálláson (lévén a Bankós-család szabadszállási eredet) ösmerkedett össze Petőfivel.

Édes anyám, aki csak egy évvel volt idősebb Petőfinél s akit ez nevezett el Csicsinkának (a Krisztina névről), a későbbi harmincas években többször jön össze társnőivel együtt (Bankos Katica, Varga Erzsike — ki később nagybátyám felesége lesz — a Bibó lányok) Petőfivel. A már említett Csaplár-féle tanyaházban.

Ujlaki István, Kovács Zuzsanna nagynénémnek a férje, aki mint rektor volt Szabadszállásán s onnan előbb Fülöpke (Fülöpszállás), majd a tolnamegyei Gerjenbe ment papnak s ott is halt meg 100 éven jóval felüli korban: említé nekem, hogy Petőfi „Füstbe ment terv” című költeményében említett „kis szoba”, melybe „betoppant” ugyanaz, mely a Csaplár-tanyán még az én időmben is meg volt.

Anyám elbeszéléséből tudom azt a részletet is, hogy egyik szabadszállási időzése alatt a költő kordován könnyű csizmába húzott fehér vitorlavászon magyar nadrág és kávészínű zeké öltözetben volt otthon sárgabarack érése idején. Anyám és társnői — már véletlen-e vagy szándékosan, de — épen ekkor mentek ki a tanyára barack szüretre. Petőfi fogadta őket a tanyaház udvarán „Szögletes volt a modora, nyers a

hangja, de oly behízogó a szava, hogy mi — mondá anyám — elfeledtünk barackot, szüretet, játszi kedvvel, szaladgálva mentünk ki a tanyakert fái közé s még ott is cicázva, kiabálva töltöttük az időt mindaddig, míg az öreg Petrovics, ránk, jobban mondva, fiára nem kiáltott. Petőfi ekkor hirtelenében megrázta a barackfát, amelyről a sok érett gyümölcs mind lehullott a porba. A játszi kedvben elfeledtünk kosarat kivinni. Alkonyodott, kosárért menni, visszajönni, a lehullott gyümölcsöt felszedni, haza vinni, öreg este lett volna. Ott hagyni szintén nem lehetett. Mibe szedjék fel? ... Petőfi oldotta meg a kérdést. „Vesse le Csicsuka a fehér alsót, szedjék abba”. Ugy lett. Cipeltük a tanyáig... nevetés, tréfa között, ami természetesen azzal járt, hogy a soknyát jól megrángatták, az érett barack összeverődött, beletörtött nemcsak a fehér alsóba, de a lecsorgó leve a Petőfi fehér nadrágjába is... lett érte korholás és büntetés. Anyámnak kellett a Petőfi fehér nadrágját kimosni.

Ily és sok más — intimebb eseteket is hallottam családomban. Nem tudom tehát magyarázatát adni, hogy a költő szabadszállási tartózkodásairól semmit, vagy alig valamit említenek életiról.

Akikről én megemlékeztem, hogy nekem róla beszéltek: elbeszéléseiket költötték volna,

Alapított 1870.

„A pillangóhoz”.

BENÓ TESTVÉREK

EZELŐTT KOKITS A. F.

NAGYBECSKEREK.

Női ruhadísz, kalapvirág, fűzők, ingek, alsószyoknyák, kötények, harisnyák, galérok és övek raktára.

ÁLLANDÓ JÁTEKSZER-KIÁLLÍTÁS.

Vidéki megrendelések szívesen eszközöltetnek.

„A vén cigány”. Melodráma. Szavalja Vugrin-csics Kálmán VIII. o. t., zongorán kíséri Kiss Gyula V. o. t. 8. Millöcker: Induló. Játssza a főgimnáziumi zenekar.

— **Ehunytt községi jegyző.** Mint öszintéigaz részvétellel értesülünk, Andrásy Zsigmond magyarszentmihályi községi jegyző, Nagybecskerek város volt rendőrkapitányának, Andrásy Mihálynak fia tegnap hosszas szenvedés után életének 40 évében meghalt. Az elhunyt, ki fiatalabb éveit Nagybecskereken töltötte és kedvelt, rokonszenves tagja volt az itteni társadalomnak, nemrég elborult az elméje, úgyhogy kórházba kellett szállítani, ahol a leggondosabb orvosi kezelés sem volt képes ismét helyreállítani, úgy hogy tegnap bekövetkezett halála megváltás volt számára. Elhunytát nagyszámú rokonsága, közte több nagybecskereki előkelő család gyászolja, az oly sok csapással sújtott család iránt pedig általános, mély részvét nyilvánul.

— **Az iskolagyermekbarát segélyező-egylet** holnap, vasárnap d. e. 11 órakor a községi iskola gyűléstermében választmányi ülést tart. Tárty: A közgyűlés előkészítése.

— **A szabad liceumból.** A nagybecskereki szabad liceum holnap vasárnap délután 5 órakor rendezi második felolvasását a felső kereskedelmi és polgári iskola disztermben. A felolvasást Erdős József, nyomdaigazgató tartja a kereskedelmi reklámról. A felolvasás tartalma: A kereskedelmi reklámról általában. A reklám fogalma. A külföldi reklám. Ötletes amerikai reklámok.

— **Halálozás.** Mint lapunknak Tiszahegyerről jelentik, Eberhard Jenőné, báró Baits Iván tisztartójának neje folyó hó 7-én reggel 5 órakor rövid szenvedés után meghalt. A holttestemet tegnap Miskolcra szállították. Koszorút adtak: a gyászoló férj és gyermekek, Józsi fivére, báró Baits Iván és neje, dr. Schwarz és neje, Kucsera és Bizony.

— **A harmadik egyetem.** Szeged város tanácsa tudvalevőleg megkérte Torontálvármegye törvényhatóságát, hogy támogassa a harmadik egyetemért való küldöttségben. Torontálvármegye állást is foglalt a szegedi egyetem mellett s abban a küldöttségben, mely Szeged város memorandumát a királynak és a kultuszminiszternek átadja, hat taggal képviselteti magát.

— **A dunai halászat.** A vármegye alispánja a következőkben küldte szét a közig. hatóságoknak:

Tudomásvétel és hozzá alkalmazkodás végett értesitem Cimet, hogy a dunai és drávai halászat védelme és az 1907. évi II-ik t. cikkben iktatott magyar-román halászati egyezmény végrehajtása tárgyában földmívelésügyi miniszter urnak 17000/907. sz. a. kiadott rendelete folytán Torontálvármegye területét érintő Dunán a halászat üzését illetőleg új rend lép életbe. Minthogy a

alig hiszem. Mindegyik, még az iskolákat nem járt Kovács Antal nagybátyám is, oly értelmiségek voltak, hogy csupa hiúságból ezt nem tették.

En másban és hiszem keresem találok meg ennek a nyitját. Abban ugyanis, hogy az ő korukban (az ifjú gyermekkorban) köztük és Petőfi között nagy űrt képzeltek. Ők a nemes, előkelő polgárok gyermekei, akik gondtalanul haladtak előre életpályájukon, a féktelen, tulon-tul demokratikus Petőfit nem tekintették magukkal egyenrangúnak s amint idősebb nagybátyám, Kovács Zsigmond, (ki mint kunszentmiklósi ügyvéd és földbirtokos 1901-ben halt el) aki különben is zárkózott természetű ember volt, őt csak holmi csavargó komédiásnak tartották s így nem rögzített meg náluk az ily események képe, sőt később a 40-es évek elején, midőn már a költő a Petőfi nevet használja és nevét emlegetik, sem ügyeltek rá — az akkori gyér hírszolgálat/ miatt egyrészt, másrészt, mert az általam említettek egyrésze, mint az öreg Csaplár, nagyanyám, a Bankós fiuk szülei síháltak, Ujlaki István már megkorosodott és a világ zajától elhúzódva, kis faluba telepedett meg, (1848-ban már Gerjenben volt) nagybátyám az éiet igáját húzták, a lányok ki erre, ki arra férjhez ment.

Mikor meg beköszönt 1848... ugyan ki gondolt volna ily kicsinyiségekre, azután meg hosszú egy évtizeden át ki mert volna rá gondolni.

A későbbi évtizedekben pedig már a halál kaszája kezdte meg munkáját az egykori játszótársakon — és akkor mindig vártuk még vissza őt... a nagyot, a dicsőt, sőt még a 70-es években is hol hittünk, hol lemondunk!

Azután eltűntek az élők s most már csak nekem, az unokának, a fiúnak jutott osztályrészül, hogy ennyit is átadjak azoknak, akiket ez illet.

halak tudatos védelme és óvása által megvalósítani kívánt fontos közgazdasági cél csak akkor lesz igazán elérhető, ha az erre vonatkozó törvény rendelkezéseit úgy a nagyközönség, mint a hatóság a legpontosabban megtartja, a Cimet különösen is felhívom és figyelmeztetem, hogy a lakosságot és a leginkább érdekelt halászokat a törvényes tilalmakról kellően tájékoztassa, a vonatkozó törvények és rendeletek határozmányait pedig megfelelően alkalmazza s mindenek fölött az ellenőrzést kellőképp eszközölje. Amennyiben pedig a törvény végrehajtásával kapcsolatos intézkedések halászati szakértő közreműködését teszik szükségessé, értesitem Cimet, hogy e tekintetben az országos halászati felügyelőséghez (Budapest, Földmívelésügyi miniszterium) forduljon, mely szakközeg minden a halászat körül felmerülő szakkérdésben díjtalanul áll a hatóság rendelkezésére.

— **A temesvári házilpari kiállítás.** Mint Temesvárról jelentik, az ottani háziipari kiállítás előkészületei nagyban folynak. A kiállítás sikerének főtenyezői közé tartoznak az egyes vidéki városok küldöttei, kik folytonos éjjeli s nappali megfeszített munkával végzik a kipakolás, a díszítés, a rendezés rengeteg munkáját. Szeged kiállítását hat, Aradét négy, Kikindást négy, Fehértemplomét szintén több szakavatott egyén végzi. Főérdekesége lesz a kiállításnak Nagy-kikinda városa. Itt a háziipar- és iparművészeti női kézimunka remek dolgokkal szerepel, legjobban előhaladt ez a kettős sátor; itt buzgólkodnak: özv. Feketené, Petrovics Antónia, a fáradhatlan Stolez Adolfné, Szalai Jenő rajztanárné, Bayer Alajosné, Csávic és Gartlgruberné tüvegfestőművekkel.

— **Milyen időt várhatunk?** Meteor írja legújában: A Napon újabb foltok mutatkoznak, a miből ezeknek tartama alatt igen változatos időjárásra lehetünk elkészülve. Kiadobb csapadékok, különösen a 9 ik csomópont hatáskörében várhatunk, amely legvalószínűbb, hogy eső lesz, de a hó sincs még kizárva, sőt még 13-an sem. E nagy csoport folt 16-án kezd átfordulni fölénk s 18-19-én hagy itt bennünket, amidőn ismét nagy viharos változatokat kaphatunk. Az élénk és viharos szelek már előbb is meglátogathatnak, különösen a 9. és 13-ik csomópontok hatáskörében, amely napokra újra felhívom az ármentesítő társulatok figyelmét, bár a helyzet némileg kedvezőbbé vált, amennyiben az eddigi lassu olvadás folytán a vizállás nem magas, így a leömlő víztömegeknek nemcsak az egész hullámter, hanem még a meder is helyet ad a várható gyors olvadás esetére. A lefolyásnak akadályá tehát nem lesz, de a leesett nagy hőmennyiségek esőzettel egybekötött gyors olvadása, amilyen várható, nagy éberségre inti nemcsak az ármentesítő társulatokat, de egyáltalában az összes folyamparti községek előjáróságait is. Március hó második felében meg a 22 iki erős hatású csomópont Jupiternek egy egytállása folytán a Holddal az, amely még lehűti a hőmérsékletet, ezt követőleg azonban már március hava elég zavartalanul lesz alkalmas a mezői munkálatokra.

— **Tolvaj szerelmes.** B. M. Mária-Terézia-utcai lakosnál szolgáló cselédleányhoz minden éjszaka eljárt Bancsov Sándor nevű legény. A házigazda végre is megunt az éjjeli látogatásokat s a kaput tegnap lezárta. Mikor Bancsov be akart menni, nera tudott. Erre átmászott a kerítésen s ellopta az udvaron szarításra kiaggatott fehérműveket. A csendőrség a gazda följelentésére hamar kinyomozta Bancsovot, aki beismerte a lopást s azzal érvel, hogy ezzel bosszút akart állani, amiért nem bocsátották be kedveséhez. A tolvaj legény ellen megindították a bünvádi eljárást.

— **A fapuzsítók.** Szancsófalva temesmegyei községben két ittas ember, Topolovics Demeter és Öcacsé, Topolovics Antal az éjjel azzal mulattatták magukat, hogy a község főutcáján harminc darab hét éves szederfát kivágtak. A dologban csak az a furcsa, hogy a nagy zajjal járó munkát a garázdálkodó legények zavartalanul végezték és nem akadt senki, aki a körmükre koppintott volna. Maguk a legények az esetet így mondták el: Nappal az erdőben fát vágtunk és hazatérőben benéztünk Herzl József korcsmájába, ahol másfél liter pálinkát ittunk. Este 9 óra táján hazafelé indulunk és a Fő-utcában az a gondolatunk támadt, hogy folytatjuk nappali munkánkat és kivágjuk a fákat. Tervünket azonnal végre is hajtottuk, de a fákat ott hagytuk. Azzal védekeznek, hogy be voltak rugva. A fapuzsítók ellen megindították a büntető eljárást.

— **Az újpécsi országos vásár.** Mint a hivatalos lap közli, a kereskedelmi miniszter megegyezte, hogy Torontálvármegye területéhez tartozó Újpécs községben a f. évi március 31-ikére eső országos vásár ez évben kivételosen április hó 1-én tartassék meg.

— **Birkózás a színházban.** Zébins Péter az ismert atléta holnap és holnapután este sportelőadást rendez a városi színházban. Az előadás végén nagy nemzetközi díjbirkózás lesz, melyben résztvesznek Zébins Péter, Nagy Sándor, Acker-

mann János és Niedermann mesterbirkózók. A helyérek rendesek. Kezdeté este 8 órakor.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújában a következő bejelentések történtek.

Házasságok: Marjanszki Szeptolik, gk. földműves és Kacsarity Ilona gk. — Marcsityev Iván, gk. földműves és Szelezsán Mária gk. — Jankabidacz Lyubomir, gk. földműves és Graor Sztazica gk. — Kitarity Vitályos, gk. napszámos és Popov Katalin gk. — Peikarity Vitályos, gk. földműves és Neztorov Sarolta gk. — Iljin György, gk. napszámos és Omalyev Lyuba gk. — Lality Bogdán, gk. földműves és Dimitrievity Danica gk. — Sztankov Dusan, gk. földműves és Czveity Julianna gk. — Nenadov Vitályos, gk. földműves és Milenov Szmija gk.

Születések: German Lajos, rk. cipész, leánya. — Ittinger Agoston, rk. korcsmáros, leánya. — Avramov Vitályos, gk. napszámos, fia. — Weinberger Mór, izr. kereskedő, fia. — Kimich József, rk. asztalos, fia. — Müller Keresztély, ág. ev. munkás, fia. — Sebastian Henrik, rk. bádógos, leánya. — Hornyák Ferenc, rk. könyvkötő, leánya. — Végh Árpád, ev. ref. asztalos, leánya. — Lipták Mária, rk. cseléd, fia. — Georgievics Milán, gk. napszámos, fia. — Szauter Szilárd, rk. szobafestő, fia. — Tabacski Simon, gk. napszámos, leánya. — Tóth Sándor, rk. papucsos, fia. — Kasza Dénes, rk. vonatmálházó, fia. — Martinov János, gk. napszámos, leánya. — Amizsity Lázár, gk. szabó, fia. — Molnár István, rk. napszámos, leánya.

Halálozások: Joszt Ferenc, állás nélküli rk. 71 éves, tüdőgúliás. — Vuin Hajnalka, gk. 15 éves, tüdővész. — Guttman Jozsef, izr. 36 éves, tüdővész. — Özv. Urblick Györgyné, szül. Trendler Erzsébet, rk. 54 éves, tüdőlob. — Miltjev János, gk. 50 éves napszámos, tüdőlob. — Magda Zakariás gk. 66 éves napszámos, tüdőűszök. — Agoston Lajos, rk. 51 éves napszámos, tüdővész. — Feketes Borbála, rk. 1 hó, görcsök. — Özv. Csina Simonné, szül. Vukov Ilona, gk. 69 éves, tüdőlob. — Stein József, rk. cipész 43 éves tüdőűszök. — Budai György, rk. napszámos, 40 éves tüdőlob. — Szávic János, gk. napszámos, 36 éves tüdővész. — Koszovác Lázár, gk. 11 napos, görcsök.

— **A legnagyobb takarmányrépa termések.** Elmúltak azok az idők, amikor a gazda már azzal is meg volt elégedve, ha csak nagy mennyiségben termelt takarmányrépája. Ma már a legkisebb gazda is tudja, hogy nem abban áll a répa értéke, ha telerakja a jószágoknak a beleit, hanem arra kell a főszűlyt helyezni, hogy mekkora tápértéke van a répának. Hogy nagy tápértékkel bíró répat nyerhesünk, szükséges, hogy a mag nem dugványokról, hanem legalább 4-8 kiló súlyu anyarépákról termelt legyen, ezek pedig tápértékükre nézve a leggondosabb módon egyenként vegyileg megvizsgálva legyenek. Jelenleg nem létezik más cég a budapesti Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésén kívül, mely ily nagy gondtal természetett répamagot hozna forgalomba. Ezen répamag e mellett még impregnálva is van, miáltal sokkal gyorsabban kel ki és a rovaroknak is ellentáll. Ajánlatos tehát, hogy csak Mauthner-féle impregnált csillaggyűző répamagot vessünk, a csekély árkülönbséget százzorosán megtérül a biztos és nagy termés révén.

Külső használatra. Testrészak fájdalmait, csúzos és köszvényes bajok és mindennemű gyuladások a „Moll-féle sóborszesz”-szel gyógyíthatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 1.90 kor. Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I, Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. (4)

FERENCZ JÓZSEF keserűvíz
(20-97.20)

Irodalom és művészet.

* **Nagyhirű zeneszerzők találkozója** a „Zenélő Magyarország” zenemű folyóiratnak március 330-ik füzeté, melynek tartalmán hazai és külföldi zeneszerző kitűnőségek legjava szerzeményeikkel szerepelnek. Így közli e szám: I. Hubay Jenő remek hegedű „Szerenád”-ját, zongora kísérettel. II. Bihari János hírneves „Koronációs magyar nótáját”, Huber Sándor átiratában zongorára. III. Tschaiowsky Péter világhírd orosz zeneszerző bájos műdalát, „A bál közepette”-t zongorakísérettel, György Margit műfordításával. IV. Dr. Angyal Armandnak „Medusa” című polkáját zongorára. E pompás zenemű folyóiratot, melynek minden egyes száma szakavatott megválasztással az összes zenei válfajokat felöleli s meghozza mindenkinek a maga izléséhez megfelelő zenei újdonságot — mint ilyet — minden zongorázó figyelmébe melegen ajánlunk. Havonta 2 füzet, negyedévben 6 füzet 3 korona előfizetésért. Egyes füzet és mutatványszám ára 1 korona. Előfizethetni az idei XIV-dik évfolyamra

és a már előző 54 évnegyedekre — a „Zenélő-Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapest, VIII. József-körút 22.

Egy aktuális könyv. Az általános drágaság közepette Andrásovich Géza m. kir. földművelésügyi miniszteri intéző, most megjelent „Házinyul-tenyésztés és értékesítés” című könyvének második kiadásában rámutat arra, hogy a házinyul ok-szerű tenyésztésével, csekély befektetés mellett, aránylag a lehető legnagyobb jövedelem érhető el, úgy a piaci értékesítésnél, mint a házi fogyasztásra szükséges hus termelésénél. Ezen közvetlen haszon első sorban a termelő jólétét célozza ugyan, de közvetve a nemzeti vagyonosodás szempont-jából is igen figyelemreméltó, mivel a házinyul és annak termékei évenként átlag hat és fél millió korona értékben hozatnak be a külföldről; éppen ezért kívánatos gazdasági szempontból, hogy a házinyul ok-szerű tenyésztése Magyarországon mennél elterjedtebb legyen. Házinyul-tenyésztés bármely időben megkezdhető minden különös költség nélkül. Utmutatással szolgál az idézett számos képpel ellátott könyv, melyet 2 K 20 fill. előleges beküldése ellenében bérmentve küld meg a Patria r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Egy szert bevenni,

mely csak ideiglenes hatással bír, épp oly céltalan, mintha kifáradt lovakat ostromozunk. Másképp áll a dolog azonban, ha oly szert veszünk, mint például a Scott-féle Emulsió, mely a legjobb csukamájolajból alfoszorsavas mész és nátron hozzáadásával készült és az egész test szerkezetét gyorsan és állandóan erősíti, úgy hogy a legrövidebb idő alatt a gyöngeségi tünetek elmúlnak teljesen és helyükbe erőteljes egészség és új akaratérő lép. Mint erősítő szer gyöngye, vézna gyermekek és lábadozók részére a Scott-féle Emulsió teljesen egyedül áll a maga nemében. A Scott-féle Emulsió összehasonlíthatatlanul hatásosabb és gyógyerejében gazdagabb, mint a közönséges csukamájolaj.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a hátán nagy csukahalat vivő halász-védjegy.

SCOTT-féle EMULSIÓ
minden gyógyszerárban kapható.
Egy eredeti liter ára: 2 K. 50 f.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.
— A képviselőház ülése. —
Budapest, március 9. (A „Torontál” redeti távirata) A képviselőház ma délelőtt ülést tartott.
Az ülés megnyitása s a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után Havár Dániel bejelenti, hogy a IV-ik bíráló-bizottság Popovics György lugosi képviselő mandátumát megsemmisítette s kéri a Házat, hogy bizza meg az elnököt az új választás elrendelésére vonatkozó intézkedések megtételével.
Megtörténik.
Fabry Károly betérjeszti a munkásügyi bizottság jelentését a vasárnapi munkaszünet dögában a kereskedelmi miniszter részéről tett egyes intézkedésekről.

Nagyságos asszony,
tudja-e, hogy a maláta-kávé vásárlásánál miért kell Önnek a „Kathreiner” nevet hangsúlyozni?

Mert különben annak az esztétésnek teszi ki magát, hogy kétes értékű almalátót kap, mely a „Kathreiner-s” kitüntető, mindenelőnyt nélkülöz.

Csakis a **Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé**
bírja, különleges előállításí módszere révén, a gyarmatkávé ízét és zamatját.

Méltóztassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetnie véni, hogy a valódi „Kathreiner” csakis zárt eredeti csomagokban kapható „Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé” felirattal és Kneipp páter arcképevel, mint védjeggyel.

(51a-104)

Maniu Gyula az iránt interpellál, hogy a miniszterek nem válaszolnak az egyes interpellációkra a megszabott határidőn belül. Vannak olyan interpellációk, amelyek nyolc hónap előtt adattak be s még mindig nem feleltek rá az illetékes miniszterek.

Wekerle Sándor miniszterelnök azt feleli erre, hogy legfőlebb csak a nemzetségek interpellációiról lehetett szó. A nemzetségek t. i. tízszor annyit interpellálnak, mint az összes pártok képviselői. Az interpellációknak a tömegében azután fizikai idejük sincs a minisztereknek megfelelő meggyőződést szerezni a kiszabott idő alatt s azért nem tudnak kellő időben válaszolni. Bizonyos azonban, hogy az interpellációk nem maradnak válasz nélkül.

Azután a Ház folytatta a bűnvádi perrendtartásról szóló 1896. évi 33. t.-c kiegészítésére vonatkozó törvényjavaslat tárgyalását, amelyet úgy általánosságban, mint részleteiben megszavaznak.

Most áttértek a tanítói fizetés-rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására.

A nemzetségek kezdik a vitát s Mihályi Tivadar szólal föl először, aki kijelenti, hogy bár a javaslat ellen a leghatározottabban állást foglalnak. de nem akarják nyújtani a vitát, ha nem provokálják őket erre. Az az indítványa, hogy miután a javaslat az ország lakosságának nagy részére, a nemzetségekre sérelmes, vegyék le a napirendről s e helyett iktassák törvénybe az ingyenes népoktatást.

Most öt perc szünet következett, amely után Novák Aurél beszél a javaslat ellen s kifogásolja, hogy a tanítókat külön csoportokra osztályozzák. Nem fogadja el a javaslatot.

Vajda Sándor az előrehaladott időre való tekintettel kéri, hogy beszédét holnap mondhasa el, amit a Ház megenged.

Ezután következtek kisebb interpellációk.

A kiegyezés.

Budapest, március 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Az osztrák miniszterelnöki palotában a tegnap délelőtt megkezdett tanácskozásokat Wekerle Sándor miniszterelnök délután 5 órakor folytatta Beck báró osztrák miniszterelnökkel és Koritowsky pénzügyminiszterrel. A tanácskozás a fogyasztási adók és az állampénzügyi kérdések körül forgott. Ugyancsak délután 4 és 5 óra között a szakeladók is tanácskoztak maguk között. Wekerle miniszterelnök este visszautazott Budapestre.

Budapest, március 9. (A „Torontál” ered. távirata.) Az osztrák kormánykörök-höz közelálló bécsi forrás jelenti: Az osztrák és magyar miniszterelnök, valamint az osztrák pénzügyminiszter között lefolyt tanácskozás az állampénzügyi kérdésekben, természetesen csak a korvonalait érinthette ezeknek a néhány órai tanácskozás alatt. Az állampénzügyi kérdések ugyanis igen sok dolgot ölelnek föl. Így ide tartozik a kvóta, a járadékadók, a fogyasztási adók, a készfizetések kérdése, a bankügy stb.

Mindezeket néhány óra alatt részletesen elintézni nem lehet, hanem csak nagyjában lehet megjelölni a határt, amelyben a két kormány mozogni kíván. Azt biztosan tudja az illető forrás, hogy ha a magyar kormány a fogyasztási adók kikapcsolását kívánja, egy osztrák miniszter sem adhatja belegegyezését ehhez, még ha akarná, vagy tudná is, anélkül, hogy a vámmentes forgalom leszállításáért és a vámközösség kisebb értékéért a kvóta felemelését ne követelje. Az közönyös volna, hogy a fölemelésnek az volna-e formája, hogy minden állam megtartja a vámot, amelyet bevesz, tehát Ausztria a megosztás által többé nem károsodnék, avagy a kvóta egyenesen fölemeltetnék.

A délvidéki képviselők a belügy-miniszternél.

Budapest, március 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A délvidéki képviselők a délmagyarországi gazdasági egyesületekkel küldöttségileg jártak ma András Gyula gróf belügyminiszternél, amelyen a délmagyarországi viszonyokról informáltak a minisztert s felhívták a figyelmét a Délvidéken ujabban előforduló pangermán mozgalmakra. Jelentették nevezetesen azt is, hogy a torontálmegeyi Billéden holnap vasárnap pangermán kongresszus lesz, amelyre nézve kérték a miniszter közbelépését. A miniszter az előadottakra megnyugtatólag válaszolt s kijelentette, hogy a billédi kongresszus ügyében intézkedni fog.

Illetékes helyről a billédi kongresszusra vonatkozólag lapunk zártakor a következő információt vettük: Billédre március 10-ikére pangermán agitációkról ismeretes férfiak népgyűlést hívtak össze ezzel a napirenddel: A politikai helyzet és új pártalakulás megbeszélése. A népgyűlést azonban nem tartják meg, mert azt a járási főbíró nem engedélyezte. — A szerk.)

A bankkérdés.

Budapest, március 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egy előkelő bécsi lap kijelentése szerint Ausztria a bank elkülönítését aránylag könnyű problémának mondja. Mert bár politikailag a bank elkülönítése forradalmi jellegűnek látszik, gazdaságilag Ausztria közönyösen veheti. Ausztria nem ijedne meg különösen, ha a kormány a bankkal kötött egyezség értelmében kijelentené, hogy a szabadalom 1907. dec. 31-ikén megszűnik, mert megszűnik a vámközösség, amelyhez kötve van. Együttal rámutat a bécsi lap arra is, hogy a bankkérdésnek közös megegyezéssel való megoldása csak a hosszulejárta szerződés mellett lehetséges.

A lugosi mandátum.

Budapest, március 9. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Lugosról jelentik, a megüresedett mandátumra legtöbb kilátása van Kállay Frigyesnek, a volt közös pénzügyminiszter fiának.

A szultán meggyógyult.

Budapest, március 9. (A „Torontál” ered. távirata.) Egy londoni lap jelentése szerint a török szultán, kinek állapota legutóbb igen aggasztó volt, teljesen felgyógyult betegségéből.

Sztrájkok.

Budapest, március 9. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Troppauból jelentik, az ottani összes szabómunkások beszüntették a munkát.

Budapest, március 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádi jelentések szerint, az ottani cukorgyári munkások sztrájkja változatlanul tart s egyhamar nincs kilátás a megegyezésre.

Határidő-üzlet.

Budapest, március 9. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tözsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1907.)	15.00—
Buza (okt. 1907)	15.70—
Rozs (áprilisra 1907.)	13.54—
Zab (áprilisra 1907.)	15.00—
Zab (okt. 1907.)	10.42—

Nyilttér.*

Igen tisztelt szerkesztő ur!
Az „Unser Blatt”-ban folyó hó 2-án „Gottes Statthalter in Bocsár” cím alatt egy cikk jelent meg, melyre a következőkben válaszoltam:
Igen tisztelt szerkesztő ur!
Folyó évi március hó 2-án becses lapjának 9-ik számában „Gottes Statthalter in Bocsár” cím alatt az „Ünerschöpfliche Rubrik” rovatban II-jel alatt egy, az én személyemmel és jegyzői hivatalos működésemmel foglalkozó cikk látott napvilágot.

* Az e rovát alatt közölték nem vállal felelősséget a szerk.

Az ezen cikkben foglalt rágalmak megtorlása miatt a bűnvádi eljárást folyamatba fogom tenni, hogy a rágalmazó méltó büntetését vegye. E sorok közlését kérve, vagyok illő tisztelettel

Müller Sándor,
bocsári községi jegyző.
Kérelmemre a következő választ kaptam:
Tekintetes Müller Sándor urnak
bocsári közs. jegyző

Szerkesztőségünk áttette Tekintetességéd e hó 5-iki levelét hozzánk — mint kiadóhivatali ügyet.

Nyilatkozatát a lap nyilttéri rovatában 20 kor. beiktatási díjért készséggel közöljük.

Kérjük erre vonatkozó szíves választát a közlési díj kapcsán beküldeni, melynek vétele után a legközelebbi számban a nyilttérben leközöljük.

Kiváló tisztelettel
az **Unser Blatt** kiadóhivatala
Nagybecskerek.
Erdős József,
kiadóhiv. főnök.

Tekintetes szerkesztő ur!
Nagyon kérem fentieket becses lapjában közzétenni, hogy az ügyem iránt érdeklődők megtudják, miként fogok felelőtlenséget keresni rágalmazóm ellen

Bocsár, 1907. március hó 8-án.

Mély tisztelettel

Müller Sándor,
községi jegyző.

SARG-féle 60
KALODONT
LEOJOBB
Fillet FOG-CRÉME
(181-42.5)

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízi gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlégszánsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belégzési kúra. 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bementve küld
(86-16.3) **az igazgatóság.**

Külön értesítés helyett:

DR. PAP HENRIK ügyvéd Perlaszról
eljegyezte 263-1.1
MARBERGER DORÁT Felsőkabólról.

Serravallo
féle
CHINA-BOR vastartalommal
Hygienikus készítés Bécs 1906. Áltamáj, diszoktív és nagy aranyfém.
Erősítő szer: gyöngékedők, vérszegények és lábadozó betegek számára.
Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító ital.
Több mint 5000 orvosi elismerés.
J. SERRAVALLO, Trieste-Barcola.
Megrendelhető minden gyógyszerárban. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80
(88-26.15)

180. kir. végr. szám 1907.

261-1.1

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c 102. és 120. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az antalfalvai kir. járásbírósnak V. 524/5. 1906. számú végzése által a Nagybecskereki Népbank részvénytársulat, valamint a többi alap- és felülfoglaltatók javára, Kuszling Péter és Lyubica ozorai lakosok ellen 2000 korona tőke, ennek 1906. évi augusztus hó 15-ik napjától járó 6% kamatai 1/8% váltódíj, eddig összesen 102 korona 16 fillér perköltés, 3 korona 20 fillér árverés kitűzési követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 3084 koronára becsült butorok, tehének, lovak, sertések, kocsik és gazdasági eszközökből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az antalfalvai kir. járásbírósnak Polg. V. 524/5. 1906. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, Torontálozórán, adások lakásán leendő eszközésére 1907. évi március hó 15-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Antalfalván, 1907. évi február hó 28-ik napján.

Gunic Béla s. k.,
kir. bir. végrehajtó.

292. sz. 1907.

258-3.1

Arlejtési hirdetmény.

Bobda község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község egy artézi kutat szándékozik furatni. Felhivatnak mindazok, kik ezen munkálatot elvállalni óhajtnak, hogy írásbeli ajánlataikat alulírott községi előjárósághoz 1907. évi március hó 31-ig nyújtsák be.

Bobda, 1907. március hó 7-én.
Gilezan Riszta, **Schannen Károly,**
bíró. jegyző.

Kiadó lakások május 1-ével.

Melenocel-utca 445. számú házban
2 szoba, zárt folyosó, előszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás.

Gizella-rakpart 462. számú házban
2 szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás.

Bővebb felvilágosítással szolgál (265-3.1)
BENKOVICH MIHÁLY, gyógyszerész.

Nagybecskereki kerületi betegsegélyző pénztár.

Meghívó.

A „Nagybecskereki kerületi betegsegélyző pénztár” közgyűlési kiküldöttei az 1907. évi március hó 17-én d. u. 2 órakor a városháza tanácstermében tartandó

XIV. rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívotnak azon megjegyzéssel, hogy ha a fenti napra kitűzött közgyűlés határozatképes nem lenne, úgy annak újbóli megtartása napjával folyó évi március hó 24-ének d. u. 2 órája tüzetik ki, amikor is a közgyűlés alapszabályaink 27. §-a értelmében — tekintet nélkül a megjelent kiküldöttek számára — határozni fog.

Tárgysorozat:

1. Évi jelentés előterjesztése.
2. Zárszámadás és mérleg előterjesztése s a felmentvény iránti határozat.
3. A tartalékalap magassága iránti határozathozatal, illetve javaslatétel.
4. 7 igazgatósági, 4 póttag és 6 felügyelőbizottsági tag választása.
5. Négy jegyzőkönyvhitelesítő kijelölése az előzők által.
6. Esetleges indítványok.*

255-1.1

Az igazgatóság.

* A pénztár tagjai által tett indítványok, avagy javaslatok csak az esetben tárgyalhatók a közgyűlésen, ha azok 20 közgyűlési tag által aláírva, a közgyűlés megtartása előtt legalább 3 nappal az igazgatósághoz írásban benyújtották s az igazgatóság által előzetesen letárgyaltatták.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.
Érvényes 1906. október hó 1-től.

Érkezik:

- a) A nagybecskereki pályaudvarra:
Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest-Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest-Nagykikindáról: este 9 óra 48 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 8 óra 30 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 06 p.
Béga-szentgyörgyről: (keskenyvágányú vonal) délután 4 óra 20 perc.

Indul:

- a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged-Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagykikinda-Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva-Pancsova és Alibunarra: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.
Béga-szentgyörgyre: (keskenyvágányú vonal) délután 12 óra 20 perc.

HÁLA

késztet engem, hogy minden tődő- és torokfájásban szenvedéssel szívesen és díjtalanul közöljem, mily módon szabadulni most már tanító fiam egy egyszerű, olcsó és hatásos termék által hozsáradalmas szenvedéséről.
K. Baumgartl, Gastwirt in Wendeck bei Karisbad.

HIRDETÉSEK

felvétetnek a

„TORONTÁL” KIADÓHIVATALÁBAN.

Kindl F. és Társa

törvényszékiileg bejegyzett jelzálogkölesön közvetítő
intézete és ügynökségi irodája **NAGYBECSKE-
REKEN**, az elemi iskola épületében, szemben a megye-
házával. — Telefonszám 189. —

Közvetít mérsékelt díjazás mellett pontosan és megbízhatóan:

Jelzálogkölesönökét földbirtokokra és házakra.

Kölesönökét tisztviselők és hitelképes magánosok részére.

Ingók, termények, áruk, értékpapírok, sorsjegyek és különféle pénznemek beszerzését és eladását.

Ingatlan birtokok, u. m.: földek, házak, ipartelepek, továbbá mindennemű üzletek, szállodák, vendéglők, kávéházak vételét, eladását és bérbeadását.

Lakások, üzlethelyiségek, raktárak és butorozott szobák bérbeadását.

Magunkat és vállalatunkat mélyen tisztelt megbízóink figyelmébe és pártfogásába ajánlva, maradunk tisztelettel

Továbbá:

Eszközi legpontosabban a biztosítások minden ágazatát, u. m. élet, baleset, tűz, jégkár, betörés, tükröveg eltérése stb. elleni biztosításokat.

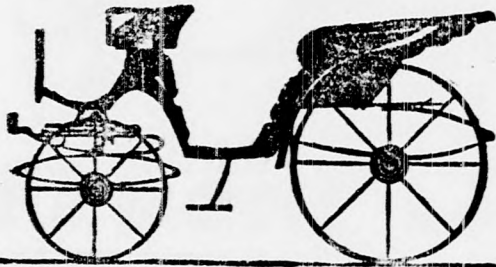
Mezőgazdasági, háztartási, ipari és luxus-gépek, kellékek és felszerelések beszerzését.

Mivel a cég csak elsőrangú és megbízható intézetekkel, gyárakkal és cégekkel van összekötöttségben, bármely üzleti megbízást a legkülansabb módon benyújtja le.

Kindl F. és Társa.

6-12.10

Mindennemű kocsikat (hintó, homokfutó, halotti s más egyebűt) készítenek a legújabb mód szerint, valamint javítok olesón és gyorsan, szint-
ugy jutányosan
eserélek be oeskát
=ujak fejében.=

E szakmába vágó kovács, bognár és nyerges munkát szintén elvállalok.

Versenyképesség!

Versenyképesség!

AMEND FERENC kocsigyártó

NAGYBECSKEREK, Aradától, a régi kórházzal szemben.

2-10.10

Weinberger K.

cipő nagyraktára

Nagybecskerek (Hunyady-utca 23).

A tavaszi időnyre ép most érkeztek meg a legutolsó ujdonságok
férfi és női cipőkben.

Gyermekcipőkben különösen nagy választék.

Érzékeny lábúaknak különösen ajánlom
amerikai cipőimet.

Saját műhelyemben bármely cipőt
24 óra alatt is
elkészítenek.

239-50.3

ARADON egy jó forgalmu

Bodega-borozó

családi körülmények miatt

== jutányos áron eladó. ==

Tudakozódni lehet

SZELTMANN LAJOSNÁL

Arad, Hunyady-utca. (262-1.1)

EGY HÁZ

800 □ öl területű üzlettel és gabona-raktárakkal, a Tomaseváci országuton, mely Nagybecskerek, Pancsova és Verseccele van összekötve, eladó.

Vevők legkésőbb március hó 20-ig jelentkezhetnek a tulajdonosnál

FEILER FRIGYES,
háztulajdonos, Tomasevác.

(210-16.16)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

Schebek Ottó

urat, dr. Iványi Mór ur volt assistensét fogmütermem részére alkalmaztam.

Miután nevezett ur eddigi működésével is tanubizonyosságot tett szakmájában való kiváló jártasságáról, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az e szakmába vágó összes munkákat, u. m.: **arany koronákat, hidmunkákat, finom aranyplombákat** végezhessek. Azonkívül a **legújabb módszer szerint hozom rendbe** a fogakat és obtürátor munkákban is a legközelebbet végezhetem a legmérsékeltébb árak mellett.

Végül bizonyítom, hogy Schebek ur dr. Iványi Mórnál elfoglalt állását bizonyítványra szerint saját akaratából hagyta el. (234-x'6)

Kiváló tisztelettel

Dr. Guttmann Jakab.

567. tkvi szám. 1907.

260 -1.1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Ujvári Adolf nagybecskereki bej. cég végrehajtónak, Pataki Andrásné szül. Merspecker Mária nagybecskereki lakos végrehajtást szenvedő elleni 599 korona 82 fillér s jár. iránti ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság területén levő, Nagybecskerek községi 1009. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. 1788-1789/b. hrsz. 1071. ö. i. sz. a. felvett ház és 106 □-öl területű beltelek 2400 korona kikiáltási árban 1907. évi március hó 28-ik (huszonnyolc) napjának d. e. 10 órájkor ezen kir. törvényszék tkvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási ár fölül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áról alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az in-

gatlan kikiáltási árnak 10%-át, vagyis 240 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. ig. min. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. törvény cikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Nagybecskereken, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál, 1907. évi január hó 19. napján.

Rektorisz,
kir. törvényszéki bíró.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RETHY-féle

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-félet** kérjünk, mivel sok hasonlatlan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-félet fogadjunk el.

(19-8.5)

Nem kell már tovább várni!

Megérkeztek

az új osztálysorsjegyek

egy egész 12 korona
egy fél 6
egy negyed 3
egy nyolcad 1 K. 50 f.

Lederer József

bank- és bizományi üzletében, Nagybecskerek, a szerb-templom mellett.

139-x.1

2612. szám. 1907.

241-2.2

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Szent-József

országos vásár

folyó évi március hó 14-től bezárólag március hó 18-ig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása

az országos vásárra március 14-től, esttörtökön reggel 5 órától kezdve

== meg van engedve. ==

Temesvárott, 1907. évi február hó 25-én

A városi főkapitányságtól:

Bandl Rezső,
főkapitány.

Ó JAJ! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillák,
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboz 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR” Gyógyszertár
Budapest, VI. ker., Váci-körút 17. szám.

Ejjen!

Kapható Nagybecskerekben: *Bach Ernő, Benkovich Mihály, Jakobi Ármin, Kellner József, Vantoch Zeigmond* gyógyszerárkában. — *Bégszentgyörgyben: Szerdahelyi Károly* gyógyszerárkában.

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

(9-12.10)

Csenta község előljáróságától.
110. sz. 1907. 249-33

Hirdetmény.

A képviselőtestületnek törvényhatóságilag jóváhagyott 77/kgy. 1906. számú határozata értelmében a *negyedik tanterem felépítésével járó munkálatok biztosítására* az árlejtés ezennel kiiratik.

Felhívtnak mindazok, akik ezen 8203 kor. 98 fillérrel előirányzott munkálatot elnyerni óhajtják, hogy a Csenta község tanácstermében 1907. évi március hó 22-én délelőtt 9 órakor megtartandó árlejtésen jelenjenek meg.

A kikiáltási ár 10%-a bánatpénz címén készpénzben vagy hitelképes értékpapirokban az árlejtést megelőzően leteendő.

A tervek és részletes feltételek a jegyzői irodában betekintheők.

Csenta, 1907. évi február hó 28-án.
Grandjean Géza s. k., Gavrilovics Zsiva s. k.
h. jegyző. (P. H.) bírő.

Első nagybecskereki temetkezési vállalat

KEKSZ HENRIK Hunyady-(fő)utca a nagytűzde mellett. (lakás: Écska-ut. 23. Telefon 10. sz.)

Elvállal temetkezéseket a következő osztályok szerint:

Disz osztály 800 koronától feljebb megállapodás szerint; I. oszt. 560-750 K-ig; II. oszt. 375 korona; III. oszt. 220 korona; IV. oszt. 130 korona; V. oszt. 70 K.

Uj gyászokcsik, koszorúokcsik, öltözékek és dekorációk.

Kiszolgáló és kíséző személyzet (50 személyig a kívánt számban).
Nagy butorraktár. Nagy butorraktár.

3-65

FELTŰNŐ UJDONSÁG.

Delice Minden hirdetés felelges. a dohányzó egyszerű veszi és többé mászt nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

(24-x.20)

Szőlőoltványokat
a leg-nemesebb

Csemege fajokban szállít, fajtisztaságért jótalliva, legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES, Medgyes** (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni.

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett *előismerő levelek*, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésnek megtételé előtt az ismerős személyiségtől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának *fenntartó szőlőtelep felépítés* megbízhatóságáról.

(10-23.15)

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és alvástalomszűrés, gyomoreros és gyomorhív, rögzített székrekedés, májbetegség, vértartás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.— Hamisítások törvényileg fenyíttetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti és a „Moll” feliratú ónozáttal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzselési szer köszvény, csusz és meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

4-73.10 Főszétküldés
Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek A raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Nagybecskereken Kellner József és Benkovich Mihály gyógyszerárkában kapható

Osers és Bauer motorgyáranak telepe Budapest
PODMANICZKY-UTCA 18.

ajánlja kifizető hirtvének örvendő

benzin lokomobiljait
benzin lokomobilos cseplőszerelvényeit és szivógáz motorait 1-2 fillér üzemköltséggel.

Elismert előrendű gyártmány. Szolid tömör kivitel. Kétféle referenciák. Kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk. 58-26.8

Védjegy: „Horgony”

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult külső használat, csúszl és meghüések, néh, bedörzselés képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K.—50, K.1.40 és K.2.— és úgyszólván minden gyógyszerárkában kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerárka az „Arany oroszianhoz” Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

11-26.11

Szöllőkarók,
épületfa, nádléc, lécs, deszka, zsindey, ácsolt és gömbölyű tölgyfa-oszlop, tölgygerenda, asztalos-, bognáráru és szer-számfa, tűzifa.

Aprított puhafa
tűzalágyujtáshoz kötegenként.

Kő-, pir-, fa- és kovács-szén.

Kapható
Kurländer Imrénél
Nagybecskerek. (13-29.20)

Fate epek: Aradáci-ut 263/1. Gizella-part „Kurländer-udvar”. Korona-utca 542-543. Telefon 89.

Iroda:
Korona-utca 585/11.
Telefon 35. sz.

Müncheni

Salvator-sör

kapható egész március hónapban át. Minden nap friss csapolás. Ezenkívül a Szent István sör is állandóan csappon van.

MARCOIN JENŐ
kaszinó vendéglős.

246-12.6

Elsőrendű Angolországból importált fajbaromfitól **költő-tojásokat**

ajánlok:

Aranysárga Orpington	darabja K. — 80
Hófehér Orpington	„ K. 1—
Jubileé porcellánszínű Orpington	„ K. 1—
Óriási Pekingsi kacsa, fehér	„ K. — 80

GEIDUSCHEK JÓZSEF L.
beromfludvar (218-10.3)
NAGYBECSKEREK.

— Fajtisztaságért és 80% termékenységgel kezeskedem. —
12 darab tojás vételénél csomagolás nem számítatik.